

Rode Vlaggen bij Oplichting

Herken de signalen. Neem de tijd. Ga voor zeker.

De trucs veranderen, de signalen niet

Dit is de ABN AMRO “Rode Vlaggen bij Oplichting” gids. In een wereld vol digitale gevaren is één ding onveranderd: jij bent de baas over je eigen rekening. Niemand kan bij jouw geld zonder jouw toestemming. Dat weten oplichters ook. Daarom richten ze zich op jou.

Digitale fraude is de afgelopen jaren beter georganiseerd en slimmer geworden. Oplichters hoeven geen technische kennis meer te hebben. Ze kunnen software en gestolen gegevens gewoon online kopen. Met informatie uit datalekken maken zij een betrouwbaar profiel van hun slachtoffer. En met kunstmatige intelligentie (AI) maken ze fraude meer persoonlijk en zijn berichten vrijwel foutloos. Daardoor is het heel moeilijk geworden om nep van echt te onderscheiden.

De techniek is dus moeilijker te herkennen, maar de signalen niet. De rode vlaggen in

deze gids gaan niet over nieuwe technologie, maar over gedrag dat al jarenlang hetzelfde is. De manier waarop oplichters je proberen te misleiden, verandert namelijk niet.

Oplichters weten dat mensen elkaar snel vertrouwen. Daar maken ze misbruik van. Ze proberen je onder druk te zetten of weg te halen uit een veilige situatie. Hoe langer het gesprek duurt, hoe moeilijker het is om te stoppen.

Jezelf beschermen tegen fraude begint met herkennen: er gebeurt iets en je voelt druk of twijfel. Dit is het moment dat je stopt. Want onthoud goed: checken mag **altijd**. Zodra je een rode vlag herkent, hang je op en klik je nergens op. Neem zelf contact op met je bank, bedrijf of instantie via het telefoonnummer op de website of via de app.

De belangrijkste rode vlaggen in een overzicht:

Vlag 1:	Je moet onverwachts en nú iets doen
Vlag 2:	Je wordt (bijna) direct gevraagd om verder te praten buiten de website of app waar je op dat moment zit
Vlag 3:	Het is te mooi om waar te zijn
Vlag 4:	Je moet een script voorlezen
Vlag 5:	Nadat je bent opgelicht biedt een onbekende aan jou te helpen om je geld terug te krijgen

Vlag 1

Je moet onverwachts en nú iets doen

Signaal

Iemand belt onverwachts en zegt dat je geld in gevaar is. Of je ontvangt plotseling een e-mail of sms met een link om een openstaande rekening direct te betalen. Je moet altijd nú iets doen.

Gevoel

Je voelt paniek en angst. Je denkt dat je snel moet handelen om erger te voorkomen.

Verklaring waarom het niet klopt

Een bank, bedrijf of instantie neemt nooit onverwachts contact op om je te vertellen dat je bankrekening in gevaar is. Of dat je een openstaande rekening hebt waarvan je niets weet. Je hoeft nooit direct te betalen of geld over te maken. Er is altijd tijd om dit te checken. Je bank stuurt jou nooit een link om direct te betalen via sms of e-mail.

Actie

Klik niet op de link of hang op. Zoek zelf het officiële nummer op van je bank, het bedrijf of de instantie die contact met je opneemt. Bel zelf terug via dat telefoonnummer. Hier mag je altijd de tijd voor nemen. Je bank kun je ook vaak direct bellen via je bank-app.

Vlag 2

Je wordt (bijna) direct gevraagd om verder te praten buiten de website of app waar je op dat moment zit

Signaal

Je bent op een website of app in gesprek met iemand. De persoon met wie je praat, vraagt al snel om verder te praten in een andere omgeving, zoals via een berichten-app, e-mail of telefoon. Weg van de website of app waar je op dat moment zit. Op deze plek word je vervolgens gevraagd om een betaling te doen.

Gevoel

Het lijkt logisch of handig, dus je begrijpt waarom ze dit vragen.

Verklaring waarom het niet klopt

Een officiële website of app is een veilige omgeving. Daar zijn beveiligingen ingebouwd om je te beschermen. Oplichters proberen je daarom bewust naar een andere plek te leiden, waar zij de controle hebben. Buiten de officiële website of app kunnen zij vrijer hun gang gaan. Het is daardoor ook moeilijker te zien dat je met een oplichter te maken hebt.

Actie

Gebruik je een website of app? Lees dan eerst goed hoe die werkt. En kijk wat ze doen om jouw veiligheid te garanderen. Praat en betaal alleen via dezelfde website of app. Vraagt iemand om daarbuiten contact te hebben? Ga daar niet op in. Stop het gesprek. Meld de persoon bij de website of app.

Vlag 3

Het is te mooi om waar te zijn

Signaal

Je hebt een prijs gewonnen. Of je krijgt een onverwacht aanbod. Bijvoorbeeld een enorme korting op een product, veel geld verdienen met beleggen of een baan met een goed salaris voor weinig werk.

Gevoel

Je voelt opwinding. Je denkt: wat een geluk, dit is mijn kans.

Verklaring waarom het niet klopt

Oplichters gebruiken dat gevoel. Ze laten het aanbod goed klinken. Daardoor denk je minder goed na. Iets dat gratis is of waarbij je zeker geld wint, komt bijna nooit voor. Klinkt iets te mooi om waar te zijn? Stop dan. Controleer eerst of het echt is.

Actie

Zoek het bedrijf of het aanbod op. Doe dat op verschillende plekken. Let op: oplichters maken ook nep-websites en nep-reviews. Daarom is één website niet genoeg. Gaat het over beleggen? Kijk dan op [afm.nl](https://www.afm.nl). Op die website kun je controleren of een bedrijf echt is. (De AFM houdt toezicht op banken en beleggers.) Zoek ook naar ervaringen op onafhankelijke websites. En vraag een familielid of vriend om mee te kijken.

Vlag 4

Je moet een script voorlezen

Signaal

Iemand belt je. Die persoon zegt van de bank te zijn. Of van een bedrijf of organisatie. De beller vertelt dat je geld in gevaar is. De beller zegt vervolgens dat je straks door iemand (anders) van de bank wordt gebeld. Je krijgt alvast een tekst per e-mail die je moet voorlezen. Of je moet opschrijven wat je straks tegen de bank moet zeggen. Dit hele verhaal is niet waar.

Gevoel

De uitleg klinkt overtuigend en zit vol details. Je denkt: deze persoon weet precies hoe het werkt, dus dit zal wel kloppen.

Verklaring waarom het niet klopt

De bank, een bedrijf of een instantie vraagt je nooit om een verhaal te vertellen dat niet waar is, of om informatie achter te houden. Als iemand je vertelt wat je moet zeggen, is dat een rode vlag. Je hebt met een oplichter te maken.

Actie

Als iemand je voorzegt wat je moet zeggen of je vraagt om een script voor te lezen, hang dan op. Bel daarna zelf je bank via je bank-app of via het nummer op de website. Vertel wat er is gebeurd.

Vlag 5

Nadat je bent opgelicht biedt een onbekende aan jou te helpen om je geld terug te krijgen

Signaal

Je bent opgelicht en voelt schaamte en wanhoop. Je krijgt een bericht van iemand die beweert je geld terug te kunnen krijgen. Die persoon zegt bijvoorbeeld dat hij een advocaat heeft. Of het geld kan terughalen. Of contacten bij de politie heeft. Voor die “hulp” vraagt diegene wél geld.

Gevoel

Je krijgt weer hoop. Je wilt je geld terug en denkt: eindelijk iemand die me kan helpen.

Verklaring waarom het niet klopt

Een bank, bedrijf of instantie die je geld terug probeert te krijgen, vraagt nooit geld vooraf. Ook de politie vraagt nooit geld om een zaak op te lossen.

Actie

Stop meteen met het contact. Vertrouw de beloftes niet. Let goed op: oplichters weten dat je al eens bent opgelicht. Ze proberen het dan vaak nog een keer. Bel zelf je bank. Gebruik de app of het telefoonnummer op de officiële website. Vertel dat iemand je weer heeft gebeld of berichten stuurt.